

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet tot wijziging van het Bosdecreet van 13 juni 1990, wat betreft de bescherming van waardevolle bossen

1. SITUERING

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van decreet strekt er toe artikel 90ter van het Bosdecreet van 13 juni 1990, ingevoegd met het decreet van 18 december 2015 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw en energie, op te heffen.

Ingevolge artikel 90ter, §1, derde lid van van het Bosdecreet worden “bossen waarvoor de gehele of gedeeltelijke ontbossing reeds beleidsmatig werd beslist door middel van definitief van kracht zijnde en niet vervallen beslissingen, genomen voor 18 december 2015, [...] niet opgenomen op de kaart van de meest kwetsbare waardevolle bossen”. Ingevolge §6 “is ontbossing van de meest kwetsbare waardevolle bossen die voorlopig [...] zijn vastgesteld [...] verboden”. Uit de samenhang van beide bepalingen vloeit voort dat stedenbouwkundige vergunningen tot ontbossing of ontheffingen van het ontbossingsverbod van na 18 december 2015 sinds 31 maart 2017 niet meer uitvoerbaar zijn, tenzij van regeringswege een afwijking wordt verleend, met rechtsonzekerheid tot gevolg. Ook de uit §7, zesde lid, voortvloeiende schaderegeling in het geval een afwijking op het ontbossingsverbod wordt geweigerd, blijkt vatbaar voor verbetering. En de in §4 voorziene inperking van de inzet van het in §2 opgelegd openbaar onderzoek blijkt beter te motiveren respectievelijk te annuleren.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 2017 houdende intrekking van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2017 houdende voorlopige vaststelling van de ontwerpkaart met meest kwetsbare waardevolle bossen als vermeld in artikel 90ter van het Bosdecreet van 13 juni 1990, tot vaststelling van nadere regels voor de technische invulling van de criteria en de multicriteria-analyse en tot vaststelling van nadere regels voor de organisatie van het openbaar onderzoek wordt de voorlopige vaststelling van de ontwerpkaart met meest kwetsbare waardevolle bossen geacht niet te hebben plaatsgevonden en is het op 16 mei 2017 gestart openbaar onderzoek stopgezet.

Om een andere aanpak toe te laten, die geen onbedoelde gevolgen met zich meebrengt, wordt voorgesteld, naast artikel 3 van het besluit van 22 mei 2017, ook artikel 90ter van het Bosdecreet in te trekken.

Het voorontwerp van decreet voorziet tevens in een decretale basis voor een nieuwe regeling en aanpak voor de bescherming van de meest kwetsbare waardevolle bossen. De regeling zorgt voor een maximale rechtszekerheid, richt zich niet op kleine versnipperde bospercelen, baseert zich op de ecologische waarde, bepaald volgens een beschreven methodiek, gebruikt bij de opmaak van de Biologische Waarderingskaart, voorziet in een terreinverificatie, betreft de lokale besturen en houdt een correcte vergoedingsregeling in. Ook worden enkele technische

wijzigingen aangebracht ten gevolge van het invoeren van de omgevingsvergunning.

Het voorontwerp van decreet beoogt de bescherming van de zogenaamde 'zonevreemde bossen' door een uitbreiding van de gevallen waarin het ontbossingsverbod geldt zoals ingesteld met het artikel 90bis van het Bosdecreet. Volgens de huidige regelgeving geldt het ontbossings-verbod niet voor bossen gelegen in de ruimtelijke bestemmingen woongebied en industrie-gebied. Met het voorontwerp van decreet wordt het ontbossingsverbod en de eraan gekoppelde voorafgaande ontheffingsaanvraag om van het verbod af te wijken, uitgebreid. Er zullen meer situaties gelden waar eerst een voorafgaande ontheffing van het ontbossingsverbod vereist zal zijn. Het bekomen van een omgevingsvergunning voor ontbossing blijft vereist volgens artikel 4.2.1, 2°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO). Alleen ontbossing van kleine bospercelen en al dan niet kleine versnipperde boscomplexen zullen geen voorafgaande ontheffing van het verbod tot ontbossen behoeven. In de fase van de ontheffing van het ontbossingsverbod wordt een adviesvraag bij de lokale besturen ingevoerd en wordt een beroepsprocedure voorzien voor zowel de aanvrager als de lokale besturen.

Voor de meest waardevolle bossen die gelegen zijn in een niet groene ruimtelijke bestemming, ligt de beslissingsbevoegdheid bij de voltallige Vlaamse Regering. De meest waardevolle bossen worden gedefinieerd op grond van hun ecologische waarde en hun oppervlakte. In geval de ontheffing van het ontbossingsverbod voor deze meest waardevolle bossen wordt geweigerd, vat de Vlaamse Regering een traject aan om de planologische situatie van het betrokken bos te herzien, binnen de ruimere context van het boscomplex. Bij weigering van de ontheffing op het ontbossingsverbod voor beboste terreinen, behorend tot de MKWB en gelegen in woon- en industriegebied, kan beroep gedaan worden op de koopplicht.

Er zullen dus minder uitzonderingen zijn waarbij geen voorafgaande ontheffing van het verbod tot ontbossing vereist is, want er wordt geen uitzondering meer gemaakt voor werken van algemeen belang zoals bepaald in artikel 4.4.7, §2, van de VCRO. Ontbossingen ten voordele van de vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen voor de Europees te beschermen habitats en soorten moeten in regel een voorafgaande ontheffing van het ontbossingsverbod bekomen tenzij dit is opgenomen in een goedgekeurd natuurbeheerplan, opgemaakt conform artikel 16 octies van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.:

Het door het decreet van 18 december 2015 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw en energie ingevoerde artikel 90ter van het Bosdecreet wordt opgeheven. Door de overgangsregeling zal evenwel geen vacuüm ontstaan voor de vergunde ontbossingen die nog niet zijn uitgevoerd. De inwerkingtreding is namelijk voorzien als de uitvoeringsbepalingen zijn getroffen. Het zal gebeuren door middel van een wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing.

De regeling voldoet aan de afgesproken criteria:

- rechtszekerheid;
- geen kleine en versnipperde percelen;
- criteria voor het bepalen van de ecologische waarde;
- terreinverificatie;
- raadpleging van de lokale besturen;
- een billijke vergoedingsregeling.

Voor duiding bij de criteria en voor de artikelsgewijze bespreking wordt verwezen naar de als bijlage 2 toegevoegde memorie van toelichting.

2. BUDGETTAIRE WEERSLAG

Het voorontwerp van decreet heeft geen noemenswaardige weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap (alleen voor het opmaken van ruimtelijke uitvoeringsplannen bij weigering van de ontheffing van het ontbossingsverbod en voor de eventuele toekenning van planschade).

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 4 juli 2018 gaat als bijlage 3.

Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting van XX juli 2018 gaat als bijlage 4.

3. WEERSLAG OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorontwerp van decreet heeft geen noemenswaardige weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap (alleen bij het vragen naar en het verwerken van het advies van een lokaal bestuur inzake het al dan niet weigeren van de ontheffing van het ontbossingsverbod).

4. WEERSLAG OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft een beperkte weerslag op de lokale besturen.

Door het uitbreiden van het ontbossingsverbod tot bepaalde beboste percelen in de ruimtelijke bestemmingen 'wonen' en 'industrie' worden dergelijke ontbossingsbeslissingen aan de bevoegdheid van de lokale besturen onttrokken en onderhevig gemaakt aan een voorafgaande beslissing vanwege het Vlaamse Gewest.

Het inbouwen van de weliswaar niet verplichte adviesbevoegdheid van de gemeente in de ontheffingsprocedure kan op dossierniveau een bescheiden toename van de administratieve lasten voor de lokale besturen met zich mee brengen. Evenwel moet bij behandeling van de omgevingsvergunning tot ontbossen geen advies meer worden gevraagd aan het Agentschap voor Natuur en Bos in het geval er voorafgaand een ontheffing van het ontbossingsverbod is gegeven.

Het weigeren van de ontheffing van het ontbossingsverbod kan voor een inkomstendaling zorgen voor de lokale besturen, omdat op de plaats waar het verbod definitief van toepassing wordt, het bosbehoud voorgeat, en dus minder inkomsten uit onroerende voorheffing kunnen verkregen worden. Evenwel wordt het lokaal kapitaal aan groen behouden, wat bijdraagt aan zowel het natuurschoon als de levenskwaliteit van mensen.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorontwerp van decreet is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/316 van 5 juli 2018.

Het voorstel van beslissing betreft regelgeving waar geen vrije beleidsruimte bestaat en vereist dan ook geen reguleringsimpactanalyse.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van decreet tot wijziging van het Bosdecreet van 13 juni 1990, wat betreft de bescherming van waardevolle bossen;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen.

Joke SCHAUVLIEGE

Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw